

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Základní škola Košťálov

512 02 Košťálov 128

Identifikátor školy: 600 099 113

Termín konání orientační inspekce: 3. - 5. dubna 2001

Čj.	085 249/01-5023
Signatura	oh5bu106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Košťálově je škola pouze s I. stupněm. V pěti samostatných třídách se ke dni inspekce vyučovalo 116 žáků spádově z Kundratic, Čikvásek a Pohoří. Součástí školy bez právní subjektivity jsou dvě oddělení školní družiny a školní jídelna.

Poslední inspekce se ve škole uskutečnila v říjnu roku 1998 a byla zaměřena na kvalitu řízení a zhodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Současná orientační inspekce se soustředila na hodnocení výuky v českém jazyce a matematice. Okrajově se dotkla jednotlivých aspektů řízení školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole působí devět pedagogických pracovníků s délkou praxe od sedmi do dvaatřiceti let. Z celkového počtu 120 vyučovaných hodin (z toho 6 dělených cizích jazyků) je s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí vyučováno pouze 21 hodin, což činí 17,5 %. Bez odborné a pedagogické způsobilosti je vyučováno celkem 56 hodin - 46,7 %. Ostatní hodiny jsou odučeny se způsobilostí pouze odbornou (6 hodin) nebo pedagogickou (37 hodin). Tím je porušována vyhláška MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců. V rámci nepovinných předmětů jsou žákům nabízeny náboženství římsko-katolické, zdravotní tělesná výchova a dyslektická náprava. Jako cizí jazyky jsou vyučovány od čtvrtého ročníku angličtina a němčina. Pro tyto předměty mají vyučující příslušnou kvalifikaci. Velmi bohatá je nabídka kroužků (výtvarný, taneční, sportovní, turistický, ručních prací, hry na zobcovou flétnu, myslivecký a aerobiku), které vedou vyučující, rodiče žáků i pan školník.

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků MŠMT ČR ze dne 25. 8. 1998 čj. 25018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. Hodinové dotace jednotlivých předmětů jsou v souladu s učebním plánem, k výuce jsou užívány učebnice a pracovní sešity s platnými schvalovacími doložkami MŠMT ČR. Škola vykazuje sedm integrovaných žáků s vývojovými poruchami učení.

Materiálně-technické zabezpečení výuky je velmi dobré. Budova školy je prostorná, učebny jsou světlé, vybavené dostatečným množstvím pomůcek i didaktické techniky. Bohatě je využívána společenská místnost, kde se pořádají divadelní představení, různé slavnostní akce školy a již řadu let se zde uskutečňují výstavy obrazů zdejších malířů. Místnost lze užít i jako menší tělocvičnu. Pro potřeby tělesné výchovy jsou k dispozici místní sokolovna, fotbalové a házenkářské hřiště. Budova školy je využívána i ve večerních hodinách ke cvičení aerobiku žákyň a žen. Ve střednědobém horizontu je plánována realizace počítačové učebny a školních dílen. Ke škole přiléhá rozlehlý pozemek, který je zčásti využit jako okrasná zahrada a školní pozemek pro pracovní činnosti. Travnatá část slouží jako hřiště, kde tráví žáci za příznivého počasí velké a polední přestávky.

Český jazyk a matematika

Navštíveno bylo celkem 11 vyučovacích jednotek (pětkrát český jazyk, šestkrát matematika) ve všech třídách u všech vyučujících. Předměty jsou vyučovány v I. třídě v odborné respektive pedagogické způsobilosti (vyučující má aprobaci český jazyk - hudební výchova pro II. stupeň), ve II. třídě v plné odborné a pedagogické způsobilosti, ve III., IV. a V. třídě bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tento fakt však v žádném případě neovlivňoval kvalitu výuky. Vyučující třetího a pátého ročníku si v současné době doplňují vzdělání studiem

učitelství I. stupně na pedagogických fakultách v Liberci a Ústí nad Labem. Všichni učitelé mají zpracované časově-tematické plány učiva, probíraná látka (nácvik písmene „ř“, měkké a tvrdé souhlásky, vyjmenovaná slova po „s“, skloňování podstatných jmen mužského rodu, slovní druhy, numerace do 20, násobky čísla 5, numerace do 1000, rovnoběžníky, zlomky a desetinná čísla) korespondovalo s požadavky osnov, cíle hodin odpovídaly aktuálnímu složení tříd, zohledňování byli žáci slabší a s vývojovými poruchami učení. Patříčná pozornost byla věnována žákům nadaným, pro které byly připraveny v zásobě rozšiřující úkoly.

Výuka probíhala v kmenových třídách vybavených odpovídajícím nábytkem, pomůckami a didaktickou technikou, vyzdobených žákovskými pracemi a květinami. V některých třídách je potřeba obnovit nátěry tabulí, všechny učebny je třeba vymalovat. Nižší ročníky mají k dispozici hrací koberce. Vyučující dbali zásad psychohygieny - především v nižších ročnících při sezení a psaní, relaxační chvíle však byly zařazeny sporadicky. K písemnému prověřování v jazyce docházelo vždy až po náležitém ústním procvičení, kde převládaly ustálené prvky gramatického zdůvodňování. V matematice byl položen důraz především na logické pochopení číselných vztahů, společné řešení slovních úloh, užití názoru a ruční manipulace s drobnými předměty v učivu o násobcích a zlomcích. Pozornost byla věnována správným rýsovacím návykům při konstrukci šestiúhelníku.

Organizace hodin podporovala přiměřenou vytiženost všech žáků s akcentem na individuální práci s žáky slabšími. Užité vyučovací metody tak vesměs podněcovaly jejich aktivitu. Funkčně bylo pracováno s učebnicemi a pracovními sešity vydavatelství Alter. Z metodického hlediska byla zajištěna kontinuita spirálovitého rozšiřování a prohlubování učiva v navazujících ročnících. Dostatečný časový prostor byl věnován opakování, pochopení vzájemných gramatických a matematických souvislostí.

Všechny hodiny byly motivačně uvedeny, nechyběl ani zpěv s hudebním doprovodem vyučujících. Hodiny se tak vyznačovaly uvolněnou, ale pracovní atmosférou vzájemné důvěry žáků a jejich učitelů. Ti projevovali velmi hezký vztah k dětem, jejich verbální i grafický projev byl kultivovaný. Žákovské písemnosti jsou pravidelně kontrolovány, grafická úroveň většiny sešitů je dobrá. Domácí úlohy jsou zadávány pravidelně a mají procvičující charakter. V průběhu inspekce nebyly pozorovány žádné projevy nežádoucího chování žáků.

Úroveň zhlédnutých hodin českého jazyka a matematiky je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

V 11 sledovaných vyučovacích jednotkách byla především pozorována velmi dobrá schopnost vyučujících postihnout individuální potřeby žáků a vytvořit jim dostatečný prostor pro jejich přirozenou aktivitu a spontaneitu. Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré. Materiální (prostorové) podmínky jsou nadstandardní, personální podmínky jsou vzhledem k vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., dosud nevyhovující. Tato skutečnost však nijak neovlivnila velmi dobrou kvalitu výuky. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny v rozmezí vynikající až průměrný, motivace a vzájemná interakce je velmi dobrá.

Výuka českého jazyka a matematiky je ve škole na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy má zpracovanou písemnou koncepci rozvoje školy na střednědobé období s reálně stanovenými cíli:

- Klidné a hezké prostředí pro výchovně-vzdělávací proces s bezproblémovým přechodem žáků na II. stupeň do ZŠ v Libštátě, případně víceletá gymnázia,
- přitažlivost a pověst školy pro rodiče žáků i širší veřejnost,
- rozšíření nabídky nepovinných předmětů a zájmových útvarů,
- úspěšnost žáků při přijímacím řízení do víceletého gymnázia,
- stabilita chodu školy a stabilita personálu s dosažením plné odborné a pedagogické způsobilosti,
- materiálně-technický rozvoj školy realizovat ve spolupráci se zřizovatelem,
- v kontrolní a řídicí činnosti uplatňovat vlastní příklad.

Z koncepce vychází plán na příslušný školní rok, který je zpracován po jednotlivých měsících. V krátkodobém plánování jsou realizovány plány týdenní (vždy na páteční poradě) se stanovením individuální zodpovědnosti v konkrétních úkolech, které jsou pravidelně zveřejňovány ve sborovně školy, vyhodnocovány na provozních poradách a pedagogických radách.

V materiálně-technické oblasti ředitelka velmi účinně spolupracuje se zřizovatelem - Obecním úřadem v Košťálově, který v rámci svých finančních možností operativně reaguje na požadavky školy.

Velmi dobrým způsobem jsou zpracovány plány v oblasti prevence protispolečenských jevů (drogová závislost, šikanování, xenofobie a rasismus), jejichž plnění má neformální charakter.

Plánování je na tomto typu školy s I. stupněm zcela výjimečné.

Organizování

Ředitelka školy byla jmenována do funkce dnem 1. srpna 1999 na základě konkurzního řízení. Je absolventkou Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem oboru I. stupeň s praxí 19 let. Pro všechny pracovníky školy má proti podpisu písemně zpracované náplně práce. Ti mají vždy zajištěný volný přístup ke všem potřebným informacím. Pedagogické a provozní problémy jsou řešeny každodenním kontaktem vyučujících, dále na pedagogických radách konaných čtyřikrát do roka či týdenních operativních poradách. Rodičovské schůzky se konají třikrát do roka, rodiče však mohou navštívit školu kdykoli. V rámci metodického sdružení, které funguje zcela neformálně, se vyučující snaží o spolupráci se spádovou školou v Libštátě, kam bezproblémově přecházejí žáci na II. stupeň.

Organizace života školy je zakotvena ve školním řádu, který je vyvěšen na hlavní nástěnce a jsou s ním prokazatelně seznámeni žáci i jejich zákonní zástupci. Řád obsahuje práva žáků, stanovuje normy jejich chování, zacházení se školním majetkem, upravuje způsob docházky do školy a pravidla omlouvání nepřítomnosti.

Žáci se průběžně účastní nejrůznějších tělovýchovných i vědomostních soutěží v rámci okresu, kde dosahují velmi dobrých umístění. Prezentace školy na veřejnosti je realizována

pravidelnými kulturními vystoupeními v obci (vítání občánků, vánoční koncerty v kostele sv. Jakuba, Den matek atd.). Ředitelka školy pravidelně přispívá do obecního časopisu „Malé noviny“. V září roku 1999 oslavila škola 110. výročí svého založení. Do příprav a realizace této události se zapojili všichni žáci a pracovníci školy. Informace o průběhu zaznamenaly i přední české a regionální deníky.

Organizování chodu školy je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení pracovníků je založeno na jejich přirozené iniciativě a kreativitě v oblastech každodenního života školy, které jsou jim svým charakterem blízké. Zvláště je třeba ocenit výtvarné schopnosti pana školníka, který se stará o estetické prostředí školy a zároveň vede výtvarný kroužek žáků. Motivace vychází ze vzájemné spolupráce ředitelky se všemi pedagogickými i provozními zaměstnanci, kde sjednocujícím prvkem jsou velmi dobré interpersonální vztahy.

Stěžejní pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. V současné době si dva vyučující doplňují vysokoškolské vzdělání na pedagogických fakultách, další se vzdělávají v oblasti dyslexie a výpočetní techniky.

Pro přiznání nenárokových složek platu má ředitelka stanovena kritéria, přičemž důležitým nástrojem je i morální oceňování práce všech zaměstnanců. Sebehodnocení školy je obsaženo ve vzorně zpracované výroční zprávě.

Oblast vedení a motivování pracovníků školy je hodnocena jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu vychází z „Plánu kontrolní činnosti na školní rok 2000/2001“, který obsahuje plány hospitací s konkrétním obsahem zaměření. Ředitelka má tak ucelený a detailní přehled o pedagogické práci jednotlivých vyučujících. Zásadní pozornost věnuje průběžnému plnění osnov a tematických plánů, úrovni vedení třídní dokumentace a grafickému projevu žáků. Pravidelně zadává srovnávací vědomostní prověrky v jednotlivých ročnících. S poznatky z kontrolní činnosti seznamuje pracovníky formou individuálních pohovorů a zobecnění je prováděno na týdenních a čtvrtletních poradách.

V hospodářské oblasti průběžně kontroluje rozpočet stanovený referátem školství Okresního úřadu v Semilech i zřizovatele - Obecního úřadu v Košťálově. Inventarizace majetku, školních pomůcek a učebnic je prováděna ve spolupráci se zřizovatelem v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Systém kontroly je funkční. Hodnocení je velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celková kvalita řízení školy bez právní subjektivity je vysoce efektivní. Obsahuje prvky vzájemné spolupráce všech pracovníků školy. Přesto, že nejsou dosud splněny podmínky odborné a pedagogické způsobilosti většiny vyučujících, ČŠI hodnotí oblast řízení jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 30. 5. 1996, čj. P-58/96-Či-00
- Protokol o provedení změny Sine/99 ze dne 14. 7. 1999, čj. neuvedeno
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- Koncepce rozvoje školy ze dne 8. 6. 1999
- Malé noviny - č. 1 z 15. 2. 2001 - Zpravodaj obce Košťálov a Kundratice
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy pro škol. rok 2000/2001
- Zápisy z pedagogických rad
- Školní kronika
- Personální dokumentace pedagog. pracovníků
- Školní řád
- Rozvrhy hodin platné ke dni inspekce
- Písemné stanovení kompetencí pedagog. a provoz. pracovníků
- Kritéria hodnocení pracovníků školy
- Minimální preventivní program protidrogové prevence
- Podkladová inspekční dokumentace
- Grafické projevy žáků, žákovské knížky
- Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Od konání poslední inspekce v roce 1998 došlo ke změně ve funkci ředitele školy i k obměně části pedagogického sboru. Škola prošla novým pozitivním vývojem. Byla vytvořena jasná koncepce se stanovením reálných cílů. Byl uveden do chodu propracovaný řídicí a kontrolní systém založený na obnově vzájemné důvěry a spolupráce všech zúčastněných pracovníků včetně zřizovatele na výchově a vzdělávání žáků. Rozšířila se nabídka kroužků a mimoškolních aktivit pro žáky, došlo k výraznému zlepšení v přípravě žáků na přechod na II. stupeň i víceletá gymnázia v Semilech a Jilemnicích.

Celkově je škola hodnocena ve sledovaných oblastech za uplynulé období jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

**Školní inspektoři
a další zaměstnanci ČŠI:**

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Pavel Antoš

Antoš, v. r.

V Semilech dne 29. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. května 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Alena Janatová

Alena Janatová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Semily	15. června 2001	085 290/01-5023A
Zřizovatel: ObÚ Košťálov	15. června 2001	085 290/01-5023B

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	-----